

Opäť v škole

V septembri sa opäť otvorili brány škôl a v ZŠ s MŠ v Nových Sadoch sme privítali 262 žiakov, z ktorých 85 žiakov prichádza z obce Čab. Žiaci sú zaradení v 12-tich triedach a vyučujú sa podľa ustálených variantov učebného plánu. Novinkou v tomto školskom roku je možnosť učiť sa ruský jazyk ako voliteľný, alebo nepovinný predmet. Žiaci 7. ročníka sa zdokonaľujú v nepovinnom predmete prvá pomoc pri rôznych poraneniach a chorobách.

Aj v tomto školskom roku môžu žiaci odovzdať vzdelávací poukaz na rozvíjanie záujmovej činnosti. Škola ponúka žiakom možnosť pracovať v krúžkoch:

- futbalový
- stolnotenisevový
- mladí historici
- príprava na prijímacie pohovory zo slovenského jazyka
- príprava na prijímacie pohovory z matematiky
- domáce práce
- lego technik
- slovenský jazyk pre 7. a 8. ročník
- slovenský jazyk pre 5. a 6. ročník
- šachový
- športový
- turistický

Veríme, že žiaci využijú ponúkané možnosti a voľný čas, ktorý im zostane po návrate zo školy strávia zmysluplnou činnosťou.

Všetkým, ktorí sa podieľajú na organizovaní voľného času žiakov, i žiakom samotným, želáme veľa úspechov.

Kvetoslava Molnárová,
riaditeľka ZŠ s MŠ Nové Sady

Prázdniny v školskom roku 2007/2008

• **Jesenné:** 31. október (streda) až 2. november 2007 (piatok). Školské vyučovanie sa začne 5. novembra 2007 (pondelok).

• **Vianočné:** 22. december 2007 (sobota) až 7. január 2008 (pondelok). Školské vyučovanie sa začne 8. januára 2008 (utorok).

• **Poľnočné:** 1. február 2007 (piatok). Školské vyučovanie sa začne 4. februára 2007 (pondelok).

• **Jarné:** Bratislavský, Nitriansky a Trnavský kraj – 25. február (pondelok) až 29. február 2008 (piatok). Školské vyučovanie sa začne 3. marca 2008 (pondelok).

• **Veľkonočné:** 20. marec (štvrtok) až 25. marec 2008 (utorok). Školské vyučovanie sa začne 26. marca 2008 (streda).

• **Letné:** 28. jún (sobota) až 31. august 2008 (nedeľa). Vyučovanie v školskom roku 2008/2009 by sa malo začať 2. septembra 2008 (utorok).

Okienko pre záhradkárov

Koniec septembra nám už svojim počasím začína pripomínať naozajstnú jeseň. Je to obdobie, ktorému by sme radi dali prívlastok „umelecké“. Hýri všetkými farbami. Jeseň je však aj plodná. Ponúka nám plnú náruč voňavého ovocia, čerstvej zeleniny a krásne kvitnúcich letničiek a trvaliek. Ak sme si v lete usušili pekné kvety, môžeme si z nich urobiť veniec alebo naaranžovať ich do vázy a budú nám ešte dlho pripomínať leto a prinášať radosť.

Nezabudneme ani na zber liečivých bylín. Stále môžeme zberať mátu, medovku, prasličku, tymian, šalviu, žihľavu, púpavu a levanduľu, ktorú som videla rásť už v mnohých záhradách. Usušenou levanduľou naplníme menšie vrecko ušité z plátna a vložíme ho do skrine, kde nám nielen prevonia šaty, ale je účinná aj proti moliam.

Čo by sme mali v tomto období ešte stihnúť:

- ak sme ešte nezasadili cibuľoviny, urobíme tak čo najskôr, aby sa ešte stihli do zimy dobre zakorenit' a na jar v plnej kráse rozkvitnúť
- môžeme presádzať rebarboru
- vysádzame vždyzelené dreviny a pravidelne ich zalievame
- z pôdy vyberáme hľuznaté kvetiny - georgíny, gladioly a begónie, necháme ich uschnúť a označíme ich etiketou
- z ruží odstránime zvyšky kvetov a odumreté drevo
- odpad zo záhrady - trvalky, letničky, vňate zo zeleniny, zvyšky tekvic, fazule, bôbu ... porežeme na menšie kúsky a dáme na kompost. Kôrovie a slnečnice podrvieme na drviči a tiež skompostujeme
- ešte stále pravidelne kosíme trávnik a pokosenú trávu zužitkujeme

pre domáce zvieratá alebo ju dáme na kompost

- neskorú zeleninu ako kapustu bielu, červenú, pekinskú, kel, zeler, mrkvu, petržlen, cviklu, čierny koreň, čiernu reďkovku a fenikel v období sucha dôkladne zalejeme a v nijakom prípade nezberáme skoro, pretože táto zelenina práve v týchto týždňoch zväčšuje svoj objem a hmotnosť.

Neskoré kultivary ovocia nezberáme príliš skoro, pretože každý slnečný deň im na strome prospieva. Hovoríme, že ovocie sa vyfarbuje.

Jabláka a hrušky sú vhodné na zber vtedy, keď sa pri slabom otáčaní plodu stopka oddelí od konára bez poškodenia. Aj tu treba ale podotknúť, že termín vhodný na zber je každý rok iný a závisí predovšetkým od počasia v lete. Príliš skoro obrané plody zostávajú zelené, bez chuti a po uskladnení sa rýchlejšie scvrkávajú.

Či nám uskladnené ovocie vydrží až do jari, závisí vo veľkej miere od dobrej pivnice. Skladovací priestor do ktorého bude ovocie v zime uskladnené dôkladne vyčistíme. Drevené police vydrhneme keľou a umyjeme vodou, opláchneme a necháme na slnku vysušiť. Steny skladu nastriekame vápnom. Ak nemáme pivnicu, debničky s ovocím uložíme do kólne alebo aj na balkón a zakryjeme ich

novinami, starými vlnenými dekami a fóliou. Takto ovocie vydrží oveľa dlhšie čerstvé ako v teplej a suchej pivnici. Poškodenie mrazom hrozí ovociu až pri teplotách nižších ako -5 až -10 C. Preto pred príchodom silných mrazov ovocie preniesieme do pivnice alebo do inej chladnej miestnosti.

Po opadaní listia, teda koncom októbra možno sadiť jablone, hrušky, slivky, egreše, ríbezle. Ostatné druhy chúlolistivé na chlad ako sú broskyne, marhule, orechy, černice je lepšie sadiť až na jar.

Ochrana rastlín proti piadivke zimnej, ktorá začína lietať koncom októbra, položíme okolo kmeňov stromov lepiace pásy. Neokridlené samičky motýľa polezú po kmeni stromu klast' vajčička a tu sa prílepia.

Sušené jablčička, hrušky a slivky boli kedysi maškrtou pre deti a dospelých. Pekne tvarované sušené jablčička ľudovo nazývame „štiepky“ si môžeme urobiť ľahko aj dnes. Sú veľmi chutné a čo je najdôležitejšie, aj zdravšie ako väčšina cukríkov či keksov. V mnohých domácnostiach už na sušenie ovocia používajú elektrickú sušičku, ale ak ju nemáte, postup na usušenie jablčiek je nasledovný. Z ošúpaných jablčiek vykrájame jadrovník, potom ich pokrájame na kolieska, ktoré navlečieme na šnúрку a sušíme voľne zavesené alebo nad radiátorom. Takto sušené jablčička sú pekné na pohľad a hlavne zdravé a chutné.

Napriek predlžujúcim sa nociam a ranným hmlám má jeseň neopakovateľné čaro. Po celoročnej práci nám záhrada vydáva svoje plody. Aj my záhradkári chceme byť vďační za končiaci sa rok v záhrade, ktorý sme mohli prežiť nielen pri práci, ale aj pri oddychu v nej. **Anna Podhradská**

Čo je nové v materskej škole

Skončil sa čas prázdnin, čas výletov, pohodlného leňošenia, otvorili sa školské brány a začal sa nový školský rok.

V školskom roku 2007/2008 v našej materskej škole je zapísaných 27 detí vo veku od 2 do 6 rokov. Z tohto počtu je 12 detí predškolského veku. Vo výchovnom procese budeme postupovať podľa Programu výchovnej práce pre deti MŠ, je to dokument,

ktorý je schválený Ministerstvom školstva Slovenskej republiky.

Okrem výchovnej činnosti tak ako po iné roky plánujeme s deťmi aj niekoľko akcií mimo materskej školy. Sú to návštevy bábkového divadla v Nitre, vystúpenie na kultúrnych podujatiach v obci, príprava Mikulášskeho večierka v MŠ na účasti rodičov. Pravidelne sa zúčastňujeme na súťažiach medzi materskými ško-

lami, kde deti z našej materskej školy už tradične dosahujú vynikajúce výsledky.

Taktiež plánujeme karneval, oslavy dňa detí, celodenný výlet s deťmi, poldenný výlet s predškôlkami a ešte mnoho iných a zaujímavých akcií.

Nezostáva nič iné len si zaželať, aby školský rok dopadol pre deti a pre nás čo najlepšie.

Jana Balogová, riaditeľka MŠ

Dušičková atmosféra: Keď hroby hovoria

Kroky mnohých z nás v novembrových dňoch smerujú na cintoríny. Mnohí využijú dni voľna, aby si utlil pamiatku zosnulých. Mnohí mlčky spomínajú a modlia sa za svojich rodičov, príbuzných a priateľov. Poniektorí hovoria, že má tento sviatok dušičiek zvláštnu atmosféru. Chladný vzduch, vôňa ihličia a

horiacich sviečok vytvárajú pre nás neopakovateľnú atmosféru. Zdá sa, že ten ktorý odišiel je tu blízko. Kríže, ktoré sú postavené sa nám snažia odpovedať na našu ľudskú neistotu a trápenie. Naozaj sa to všetko skončí v tmavej studenej jame? Cirkevní učители sa domnievajú, že samotné duše sa v očistci modlia za

tých, čo im pomáhajú. Za seba samých nemôžu nič dosiahnuť. Inak je to s modlitbou, ktorú konajú za nás.

Tieto modlitby sú primerané Božej prozreteľnosti. Nie sú zaťažené nedostatkami, ktoré robia naše modlitby často neplodnými. Tieto duše sú čisté a sväté, Boh ich miluje.

Gertrúda Fačková